

Český soud svěřil děti do péče Evy Michalákové.

Praha/Hodonín, 29. ledna 2021: Soud v Hodoníně tento týden formálně svěřil děti Evy Michalákové do její péče. Potvrdila to senátorka Jitka Chalánková, která matku před soudem zastupovala jako její zmocněnkyně.

„Soud se jednoznačně postavil na stranu matky a ocenil její mnohaletý boj o vlastní děti. Více v tuto chvíli nebudeme s ohledem na děti a na probíhající soudní řízení u štrasburského soudu pro lidská práva komentovat. Jen mohu potvrdit, že paní Michaláková soud ubezpečila o tom, že si je dobře vědoma obtížné situace, ve které se děti po letech násilného odloučení ocitají, a že dál bude jednat s odpovídající citlivostí k jejich zájmům,“ uvedla po jednání Jitka Chalánková.

Případ Evy Michalákové, které byli v Norsku odebráni synové bez možnosti kontaktu s nimi a rozdělení do dvou různých norských rodin, čeká v současnosti také na projednání Evropským soudem pro lidská práva. Protože rodina dlouhodobě čelila přezíravému přístupu některých českých úřadů a obě děti mají české občanství, rozhodla se obrátit se svým případem i na české soudy.

Projednávání případu před českými soudy ale několik let sabotoval Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí vedený Zdeňkem Kapitánem, který odmítal uznat jurisdikci českých soudů v případech rodin žijících v zahraničí. S touto interpretací nakonec neuspěl, je to však důvod, proč český soud mohl o návrhu z roku 2014 rozhodnout až letos.

Postup řízení před českými soudy

- 4. 6. 2014 Eva Michaláková podává k Okresnímu soudu v Hodoníně návrh na úpravu poměrů k nezletilým Denisu a Davidovi
- 1. 12. 2015 okresní soud řízení na návrh UMPOD zastavil s tím, že děti mají obvyklý pobyt v Norsku
- 6. 6. 2016 Krajský soud v Brně (odvolací soud) zrušil rozhodnutí z 1. 12. 2015 a věc vrátil okresnímu soudu.
Soud konstatoval, že „je nepřipustné odmítnout poskytnutí soudní ochrany nezletilým státním občanům České republiky za situace,

kdy to zákon (§ 56 odst. 1 ZMPS¹) výslovně umožňuje“ (a tento svůj právní názor zopakoval v dalším odvolacím řízení v roce 2017).

Úřad pro mezinárodní ochranu dětí následně podává ústavní stížnost, ta je odmítnuta.

31. 10. 2016 okresní soud přerušil řízení do doby, než norský soud rozhodne o vrácení dětí

28. 3. 2017 okresní soud poté, kdy norské soudy odmítly vrátit děti Evě Michalákové, pokračuje v řízení

1. 6. 2017 okresní soud opět zastavuje řízení, s tím, že projednání věci brání překážka věci rozsouzené (norským soudem);

25. 9. 2017 odvolací soud znovu zrušil rozhodnutí okresního soudu o zastavení řízení

Odvolací senát pod předsednictvím soudce Jiřího Zrůsta uvedl, že „i nyní přezkoumávané rozhodnutí soudu I. stupně, přestože již bylo vydáno po vyslovení závazného právního názoru odvolacího soudu ve dvou zrušujících usneseních, tento názor nerespektuje ... Odvolací soud jednoznačně uzavřel, že bez ohledu na obvyklý pobyt dětí je dána pravomoc českých soudů, neboť obě nezletilé děti mají české státní občanství a opatření přijatá v Norsku k ochraně jejich práv a zájmů nestačí. Navíc rozhodnutí norského soudu nebylo uznáno českými orgány veřejné moci, tudíž v České republice nemá žádné účinky.“

12. 3. 2018 okresní soud opět zastavuje řízení, s tím, že děti jsou integrovány v Norsku, norské rozsudky jsou dostatečné a pravomoc českého soudu nelze založit jen na základě českého státního občanství (informace o aktuální situaci dětí soud neměl žádné)

4. 2. 2020 Krajský soud v Brně opět zrušil rozhodnutí okresního soudu o zastavení řízení a nařídil, aby v řízení u okresního soudu pokračoval jiný soudce

Odvolací soud současně nařídil, aby věc v dalším řízení projednal a rozhodl jiný soudce, protože „dosavadní postup, přístup

k projednávání věci i opakovaná rozhodnutí nerespektující závazný právní názor odvolacího soudu jsou dle odvolacího soudu zdrojem průtahů v řízení a důvodně vyvolávají obavu, že jmenovaná soudkyně není schopna provést řízení a meritorně ukončit spor zákonu odpovídajícím způsobem.“

(od 25. 5. 2018 do 5. 11. 2019 okresní soud pořizoval, na žádost odvolacího soudu, překlad norských rozsudků z let 2011 – 2017 do češtiny - přestože nebyly nikdy uznány českými orgány, soud považoval za nezbytné se s jejich obsahem seznámit)

28. 5. 2020 Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí následně podává dovolání k Nejvyššímu soudu a domáhá se zrušení předchozího rozhodnutí

29. 7. 2020 Nejvyšší soud dovolání zamítá jako nepřípustné.

28. 1. 2021 Po změně v osobě soudkyně nařízené odvolacím soudem Okresní soud v Hodoníně po několikahodinovém výslechu Evy Michalákové rozhodl o svěření dětí do její péče. Současné místo pobytu dětí a další informace o nich norské úřady dál tají.